

Työkulttuurit Euroopassa

Työssäoppimassa Keski-Pohjanmaan maaseutuopiston Toholammin yksikön (artesaaniopisto) opiskelija

Työskentelin pienessä n. 30 000 asukkaan kaupungissa Szekesyardissa, Unkarissa, pajassa nimeltä Kalett KFT. Ensimmäisenä päivänä menimme pajalle tulkkimme kanssa, silloin meille vasta selvisi, että omistaja ei opettaisikaan minua. Omistajalla on yhteensä kolme koruliikettä, kaksi Szekesyardissa ja yksi Budapestissä. Lisäksi oli siis tämä paja missä työskentelin. Pajalla korjattiin koruja ja tehtiin tilaustöitä, kuten sormuksia ja riipuksia. Olen aikaisemmin ollut Suomessa työharjoittelussa pienessä kultasepän liikkeessä Oulussa, joten minun on helppo verrata suomalaisen työpaikan, unkarilaisen työpaikan sekä koulun välisiä eroja.

Työt alkoivat pajalla joka aamu puoli yhdeksältä, kuten koulukin olisi alkanut, eli aivan normaaliaikaan. Päivä päättyi meillä kello seitsemäntoista, mutta oikeasti työt olisivat päättyneet vasta puoli kuudelta. Eli päivä oli mielestäni aika pitkä.

Työpaikka oli mielestäni Unkarissa suurehko. Siellä oli kolme työntekijää ja lisäksi yksi alan opiskelija. Paikkoja, eli pöytiä oli kaiken kaikkiaan kuudelle sepälle. Jokainen pöytä oli siis käytössä kun olin siellä. Koneita oli laidasta laitaan, mutta lähes kaikki oli mitä tarvittiin. Ainoa kone jota ei työpaikallamme ollut oli kratsi. Se on metallinen laikka, jolla puhdistetaan tuote hapottamisen jälkeen. Kratsin uupuminen ei ollut kuitenkaan ongelma vaan kohta koko laitteen olemassa olon unohti! Isommat koneet, hapot sekä isompi toho olivat erillisissä huoneissa (kaksi huonetta) ja pöydät toisessa huoneessa. Lisäksi oli sellainen asiakastila, joka tavallaan toimi myös taukotilana sekä tietenkin sosiaaliset tilat.

Virallisia taukoja unkarilaisessa työpaikassa oli ainoastaan yksi, lounastauko. Lounas kesti yleensä noin tunnin. Muita taukoja ei työpaikallamme virallisesti ollut, mutta välillä saatettiin kuitenkin piipahtaa esimerkiksi kaupassa. Suomalaisessa työpaikassa, sekä koulussa on lounastauon lisäksi kahvitauot, niitä ei siis unkarilaisessa työpaikassa ollut. Lounaalle mentiin yleensä yhdessä. Minulle näytettiin kaksi lounasravintolaa ja päädyin ruokailemaan edullisemmassa, Lillan (alan opiskelija) kanssa. Ruuat olivat kyllä maittavia! Lounasta saattoi syödä myös työpaikalla, mutta siellä ei ollut mikrosäiliötä tai jääkaappia, jossa lämmittää ja säilyttää ruoka.

Työtavat eroavat jonkin verran suomalaisesta tavasta tehdä alan töitä. Juottaminen tapahtuu esimerkiksi siten, että happi puhalletaan itse letkun kautta, toisin kuin kotomaassa. Meille kerrottiin työpaikalla että tämä on vanhin tapa juottaa. Aluksi oli todella hankalaa saada happi puhalletuksi tasaisesti, jotta lämpötila olisi noussut tasaisesti ja juote sulanut. Monesti kävikin niin että kriittisessä kohdassa keuhkoista loppui ilma, juuri kun juote olisi sulanut! Rikkihappo pidettiin lämpimänä, toisin kuin Suomessa. Erillisiä hiontalaikkoja ei työpaikalla ollut vaan hiominen tapahtui käsin (kuten suomalaisessakin työpaikassa), se tarkoitti siis sitä että työnjäljen tuli olla niin hyvä että sen pystyi sitten suorilta kiillottamaan kirkkkaaksi!

Omat työpaikat siivottiin (eli järjestettiin) aina työpäivän päätteeksi ja joka torstai oli siivouspäivä. Siivouspäivänä pyyhittiin pölyt ja luututtiin pöydät ja lattiat. Lattiat oli hyvä luututa, koska viikonmittaan kiillotusvahaa oli kulkeutunut ympäri pajaa kengän pohjissa! Töihin tultiin normaaleissa vaatteissa ja töissä vaihdettiin sitten työvaatteet päälle. Minä tosin tulin töihin työvaatteissa, enkä enää vaihtanut vaatteita pajalla.

Työntekijät suhtautuvat toisiinsa ystävyydellä ja lämmöllä. Omia työkaluja lainataan toisille jos itsellä ei jotain ole, aina on tietenkin kohteliasta kysäistä ensin! Pomoon taas suhtauduttiin kuten pomoon suhtaudutaan, eli kunnioittavasti. Kuitenkin saimme sellaisen käsityksen, että hän ei ole kovin pidetty työntekijöiden keskuudessa. Mutta pomo oli kuitenkin niin ”tutut” työntekijöiden kanssa, että häntä sinuteltiin.

Nuoret ovat unkarissa todella ystävällisiä ja auttavaisia sekä kohteliaita (kuten unkarilaiset mielestäni yleensäkin ovat). Koko seurueen lasku saatetaan maksaa tai saatetaan tarjota jotain. Esimerkiksi viimeisenä päivänä lounasravintolan tarjoilija tarjosi meille jälkiruuat, eikä hän edes tiennyt, että oli minun viimeinen päivä Szekesyardissa! Kaikki suhtautuivat minuun ystävällisesti ja iloisesti. Reissun onnistuminen oli paljon itsestä kiinni ja minun reissuni onnistui kyllä mielestäni yli odotusten, ilman valtavaa kulttuurishokkia! Ehkä olin valmistautunut reissuun niin hyvin, ettei kammottavaa koti ikävää tullut ja välillä tuntui, että ”ihan kuin olisi Suomessa”. Työkavereita jää kyllä ikävä ja mieleni tekisi joku päivä matkustaa Unkariin tapaamaan näitä ihania ihmisiä ja niin kyllä varmasti matkustan kin!

Viimeksi muutettu: maanantai, 24 lokakuu 2011, 13:55